

[Arbejdsministeren]

om der kan tænkes et alternativt initiativ i denne retning.

Svend Auken (S):

Dette forslag har i mange forskellige forklædninger været til behandling her i folketinget de sidste 25 år. Ved alle de lejligheder er socialdemokratiet gået imod forslag, der har sigtet på at begrænse organisationernes mulighed for at deltage i den politiske proces. Vi finder det naturligt, at fagforeninger, arbejdsgiverforeninger, virksomheder, erhvervsorganisationer og ideelle organisationer er med i den demokratiske debat, har lejlighed til at støtte eller forkaste forslag og beslutninger samt til at støtte politiske partier. Vi finder det også naturligt, at lønmodtagerorganisationerne støtter lønmodtagerpartier, og at erhvervslivets og arbejdsgivernes organisationer støtter de arbejdsgiverpositive partier. Vi mener imidlertid, at det skal ske efter demokratiske normer og i fuld offentlighed. Sådan er det som bekendt inden for arbejderbevægelsen, og derfor ved enhver i dette land, at en række faglige organisationer efter livlig debat på deres kongresser har vedtaget at støtte politiske partier, i første række socialdemokratiet. Derimod ved offentligheden næsten intet om, hvor store tilskud der via arbejdsgiverorganisationer og erhvervssammenslutninger og direkte fra enkelte virksomheder, f.eks. banker, industriforetagender, rederier, olieselskaber osv., gives til de borgerlige partier, der i dag har regeringsmagten.

Jeg vil gerne understrege, at efter vores opfattelse er der ikke noget som helst forkert i, at arbejdsgivere, fonde og koncerner fremmer deres politiske interesser ved at støtte venstre og det konservative folkeparti. Enhver, der har sin gang på Christiansborg, ved, hvorfor det er naturligt for disse koncerner at støtte netop disse politiske partier, men efter vor opfattelse bør det ske i fuld offentlighed. Mennesker skal vide, at de ikke kan tænde for lyset, købe en dråbe benzin eller fyringsolie, tage med en bilfærge, benytte en havn, køre med en privatbane, købe en formiddagsavis eller et ugeblad, gå ind i en af hovedbankerne uden at være med til at yde økonomisk støtte til venstre og det konservative folkeparti.

Vi synes altså, der skal være offentlighed om disse ting. Det radikale forslag gennemfører desværre ingen offentlighed om regnskaber, men partiet kunne jo starte med at offentliggøre sine egne regnskaber, så man fik at vide, hvilke virksomheder der støttede det radikale venstre.

Vi mener stadig væk, at det er i orden, at større industriforetagender støtter det radikale venstre; det kunne man jo starte med at offentliggøre. Eller man kunne skabe balance ved eksempelvis at sikre de kunder, der er tvunget til at benytte ydelser fra medlemmer af arbejdsgiverorganisationer, frihed til at stå af, hvis de ikke ønsker at støtte de borgerlige partier.

Forslaget er efter vor opfattelse ensidigt vendt mod fagbevægelsen, hvad der også fremgår af bemærkningerne til forslaget, hvori der i øvrigt efter min opfattelse er grund til at anholde det angreb, som rettes mod HK.

Jeg tror derudover også, som arbejdsministeren var inde på det, at forslaget foruden at være uklart er uadministrerbart. Efter min mening vil det være meget vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at trække et retligt skel mellem politisk og såkaldt partipolitisk virksomhed og gennemføre en nærmere retlig afgrænsning af kredsen af organisationer og støtteformer. Derfor er jeg glad for, at justitsministeren overværer denne forhandling, for der bliver megen brug for justitsministerens ekspertise, når disse ting skal klares, med al ære og respekt for arbejdsministeren.

Der vil blive tale om et særdeles grundigt udvalgsarbejde i denne sag, og det håber og forstår jeg også at regeringen vil give tilsagn om at medvirke til. Under udvalgsarbejdet vil vi gerne drøfte – hvis man endelig ønsker at gå ind på tankerne om større økonomisk uafhængighed for de politiske partier – en offentlig støtte til partierne. Vi fremsætter ikke noget forslag, men det må være en af de ting, vi kan diskutere, og jeg vil sige til arbejdsministeren, at det er nok lidt forkert, når arbejdsministeren ikke tror, at staten i forvejen yder økonomisk støtte til de politiske partier. Det sker her i folketinget, det sker via vores medlemsbidrag til EF, og det sker indirekte, for den største dels vedkommende ved, at de bidrag, der ydes af arbejdsgiverorganisationer, er fradragsberettigede. Det vil sige, at staten alligevel yder et indi-